

Düşünce, duygu ve hareket merkezlerinin işleyişleri arasındaki farkı zihnine yerleştiren insan, kendi kendisini gözlemlediği sürece, derhal şu veya bu türdeki izlenimlerini çağrışım yaparak inceleyebilir. Öncelikle, hiç kuşku duymadığı gözlemlerinin hangi türden olduklarını zihnen kaydetmelidir. Şüpheli durumları red ederken, sadece kuşku duymadıklarını hatırlamalıdır. bu çalışma, uygun biçimde yürütülürse şüphe götürmeyen gözlemler artarken, şüpheli görünenlerin; birinci, ikinci ve üçüncü merkezlere ait oldukları açıkça görülecektir. Her merkezin kendi hafızası, çağrışimleri ve kendi düşüncesi mevcuttur. Aslında her merkez; düşünce, duygu ve hareketten oluşmuştur. Bizler tabiatımızın bu yönünü az bildiğimizden, ancak kendimizi gözlemleyerek, zihinsel hayatımızın sandığımızdan daha zengin ve büyük imkanlara sahip olduğunu fark edebiliriz.

Merkezlerimizin çalışmalarını gözlemlerken, onların doğru ya da yanlış çalıştıkları anlarını öğrenebiliriz. Örneğin; düşünme merkezinin hissedermiş gibi görünme gayretlerini, duygu merkezlerinin düşünme gayretlerini, hareket merkezinin, düşünme ve hissetme gayretlerini gözlemleyebiliriz.

Aslında bir merkezin diğer bir merkez için çalışması bazen yararlıdır. Çünkü ruhsal işleyişin devamını korur. Ancak, bu, alışkanlık haline geldiği zaman, onun kendi gerçek görevlerini ihmal ederek yapması gerekenin yerine, o anda hoşlandığını yaparak, her merkezin doğru çalışmasını engelleyeceğinden zararlı da olur.

Normal sağlıklı her insanda her merkez kendi işini görürken, sadece, düşünme merkezinin uğraşıp bir çıkış yolu bulabileceği durumlar olur. Eğer böyle bir anda, duygu merkezi düşünce merkezinin yerine çalışmaya başlarsa herşeyi berbat eder. Dengesiz bir insanda, bir merkezin diğer merkeze yerine geçmesi sürekli- dir. Bu hal dengesizlik yada NÖROTİK'lik halidir. Bu durumda her merkez kendi işini diğer merkeze yüklerken, aynı zamanda kendisi ise, yapmaması gereken başka bir merkezin işini yapmaya çalışır. Örneğin; duygusal merkezin, düşünce merkezi için çalışması aslında sakin ve rahat bir düşünce ortamı yaratarak yargıya varmak yerine, aksine, gereksiz sinirliliği, kızgınlığı ve aceleciliği doğurur ki,

buda herşeyi olumsuz şekilde etkiler.

Duygusal merkezin düşünce merkezinin yerine faaliyet göstermesi acele karar vermeyi gerektiren durumlarda bütün dikkatini toplayıp düşünmesi gerekirken, insanın içinde bulunduğu durumun özelliklerini anlamayı ve püf noktalarını ayırt etmesini önler. Düşüncenin çok yavaş işleyişi, değişen koşullara rağmen, o, titizlikle hazırladığı planını bütün ayrıntılarıyla uygulamaya devam eder. Özellikle, bazı hallerde düşünce merkezinin işe karışması, tamamen yanlış tepkilerin doğmasına neden olur. Çünkü hareket ve duygu merkezleri için tamamen farklı olan olay ve gelişmeler, düşünce merkezinin hiç dikkatini çekmez. **Kısacası, zihin, duygunun inceliklerini ve duygu ise zihnin ayrıntılarını anlayamaz.** Tıpkı, tok bir insanın acın halinden anlamamasına benzer. **ZİHİN İÇİN DUYUMLAR ÖLÜDÜR.**

İnsanın yaptığı hareketleri zihni ile düşünerek yapmaya ve izlemeye çalışması, derhal yaptığı işin niteliğini değiştirdiğini gösterecektir. Çünkü, akıl, aldığı bilgiyi senteze bağlayan bir sistemdir. Örneğin; daktilo ile yazı yazıyorken, hareket merkezi tarafından yönetilen parmaklar harfleri kendiliğinden bulmaktadır. Fakat her harfe basmadan önce K harfinin veya virgülün nerede olduğunu kendimizce sorar veya düşünürsek, derhal hatalar yapar ya da yavaş yazmaya başlarız. Eğer insan otomobili zihni ile kullanırsa çok küçük vitesle yol alır, çünkü zihin ayrıntıya inerek çok yavaş hareket eder.